ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม โดยใช้รูปแบบคาราวาน

เสริมสร้างเด็กในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน

นางอาริยา นภาพงษ์

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์มนัส

ยอดคำ

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ

อรุณรัตน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมโดยใช้ รูปแบบการาวานเสริมสร้างเด็กในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม (Participatory Action Research) เก็บข้อมูล โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม

กระบวนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม

กระบวนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 1. ขั้นเตรียมการตามโครงการการาวานเสริมสร้างเด็ก จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารโครงการ ประชุมจัดทำแผนการดำเนินงาน กำหนดเลือกพื้นที่เป้าหมาย
- 2. การอบรมให้ความรู้ทีมสหวิชาชีพระดับพื้นที่ (ครู ข.)โดยทีมสหวิชาชีพระดับ จังหวัด(ครู ก.)เป็นวิทยากร กำหนดเนื้อหาและบทบาทของทีมครู ข.
- 3. การจัดเวทีประชาคม โดย ทีมสหวิชาชีพระดับพื้นที่ ประชุมกลุ่มเป้าหมายคือ เด็กและเยาวชน อายุ 0- 18 ปี ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรเครือข่าย เพื่อค้นหาสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนที่แท้จริง
- 4. การจัดทำโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ตำบลหมอกจำแป่ ตามความต้องการ ของเด็กเยาวชนและชุมชนในการพัฒนาเด็กในทุกด้าน

- 5. การนำโครงการไปปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเยาวชนได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม กลุ่มเด็กเยาวชนในโรงเรียนและเด็กในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก
  - 6. การประเมินผล ประเมินผลการคำเนินกิจกรรมในทุกกิจกรรม ผลการพัฒนาเด็กโดยใช้กระบวนการเสริมสร้างเด็ก

เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ในชุมชนได้รับการพัฒนาและเรียนรู้ในหลายๆ ด้าน เช่น นวัตกรรม เป็นแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการเสริมสร้างเด็ก ได้แก่ การบูรณาการระหว่าง หน่วยงานหลายหน่วยงานมาร่วมกัน การใช้วิทยากรตัวคูณ(ครู ก. และครู ข.) การมีส่วนร่วมของคน ในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วย เด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และองค์กรเครือข่าย ในการเข้าร่วมใน การจัดเวทีประชาคม ให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนิน กิจกรรม ตลอดจนการเกิดชุมชนต้นแบบในการดำเนินงานคาราวานเสริมสร้างเด็กในพื้นที่ อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน

แหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน โดยการจัดให้เด็กมีแหล่งเรียนรู้และพื้นที่ สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ในการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กไว้อย่างหลากหลาย สถานที่ที่มี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเด็กในชุมชน เช่น สูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนและวัด เพื่อให้ เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยอาศัยทรัพยากรจากทุนทางสังคมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทำให้เด็ก ได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน และมีการปรับพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Holistic Child Development Process Through Child Promotion

Caravan Model in Mueang Mae Hong Son District

Author Mrs. Ariya Napapong

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Manus Yodcome Chairperson
Asst. Prof. Sopon Arunrutana Member

ABSTRACT

The purpose of this thesis is studying Holistic Child Development Process Through Ka Ra Wan Serm Sarng Dek Model in Mueang Mae Hong Son District This thesis is using Participatory Action Research method. Collecting data were reviewing literature, informal interviewing, participation observation and non participation observation methods.

Holistic Child Development Processing

Holistic Child Development Processing are consist steps as below:

- 1. The child strengthen *Ka Ra Wan Serm Sarng Dek* project preparation step are including formed project management committee, meeting on developing action plan and target area selections.
- 2. Providing the training to multi-professionals at the field level (TOT) by the provincial multi-professionals trainer (Core team trainer) to determine training contents and develop field trainer job descriptions and roles.
- 3. Conduct the community mobilization by the multi-professionals at the field level. To meet with target population such as children and youth group less than 18 years olds, parents, communities and network of organizations for finding the community problems and community needed assessments.

- 4. Implement *Ka Ra Wan Serm Sarng Dek* project at Mouk jum pae sub-district related to the youth and community needed to strengthen all sectors.
- 5. The objective of project implementation is to strengthen physical, mental, emotional and social of youth in school and children in nursery school.
  - 6. Project evaluation evaluate all activities

The result of Child Development by Serm Sarng Dek Processing

The children, youth, parents who are living in community received knowledge and strengthened in many sectors such as:

Innovation: innovation and new idea for children strengthening that's integration among stakeholder to working together, using multi-Professionals at the field level (TOT) and the provincial multi-Professionals trainer (Core team trainer), community participation including children, youth, parents and community network involved the community mobilization process. To give children skills and experiences and participated in planning, implementing and also developed community model in child appropriate development processing by using child strengthen *Ka Ra Wan Serm Sarng Dek* in Mueang district, Mae Hong Son.

The leaning and creating area in community: To provide the leaning and creating areas support for children and create many activities their. The areas those are good environment for the children in community are nursery school, school and temple. Because of children can access and do the activities together by using community resources those already in local. Then can develop and strengthens in multi-sector way and adapt oneself in appropriate ways.

